

Būvspeciālistu kompetences novērtēšana un patstāvīgās prakses uzraudzība

Vaira Ronimoisa
LBS izpilddirektore
2018.gada 5.oktobrī, Līgatnē

- Latvijas Būvinženieru savienība (LBS) ir sabiedriska, brīvprātīga, profesionāla nevalstiska organizācija, kas apvieno būvinženierus,
- LBS ir dibināta 1924.gadā. Okupācijas laikā darbība pārtraukta. Darbība atjaunota 1989. gada 27.maijā,
- LBS uz šo brīdi ir 714 biedri – būvīnženieri, arhitekti, hidrotehniķi, ceļu speciālisti u.c. būvinženieri.

LBS galvenie darbības virzieni

- Apvieno visu nozaru diplomētus būvinženiekus kopīgam darbam,
- Būvspeciālistu sertifikācija un patstāvīgās būvprakses uzraudzība,
- LBS ir nodibinājis LBS -Konsultantu,
- LBS ir Eiropas Inženieru padomes (ECCE) biedrs kopš 2005. gada (nacionālie pārstāvji LBS biedri Vija Gēme un Helēna Endriksone)

LBS galvenie darbības virzieni

- LBS izdod žurnālu "Būvinženieris",
- Veic apbalvojuma "Būvindustrijas lielā balva", konkursa "Energoefektīvākā ēka Latvijā" un skates "Gada labākā būve" organizēšanu,
- Nodibinājums "Grāmatas "Latvijas būvniecība 100 gados"" ir izdevusi grāmatu "Būvniecība Latvijā 1918-2018" trīs sējumos, kuras idejas autors un galvenais redaktors ir LBS biedrs Jānis Lancers. Šajās grāmatās ir ievērojamāko būvinženieru autobiogrāfijas un būvniecības objektu apraksti šajos simts gados gan Rīgā, gan visos Latvijas reģionos.

SIA "LBS - Konsultants"

- LBS nodibināja ar mērķi radīt inženiertehnisku organizāciju, kas varētu sniegt kvalificētus inženierpakalpojumus visiem būvniecības dalībniekiem - pasūtītājiem, projektātājiem, būvniekiem un piesaistīt savus būvinženierus inženiertehnisko pakalpojumu sniegšanā.

SIA "LBS - Konsultants"

•LBS - Konsultanta galvenie darbības virzieni:

- Būvprojektu ekspertīzes;
- Būvekspertīzes dažādos būvniecības posmos (strīdu izvērtēšana, projekta ekonomisko daļu izvērtēšana, sadārdzinājumu pamatojuma izvērtēšana);
- Būvuzraudzība,
- Ēku un būvju tehniskā apsekošana;
- Semināru un apmācību organizēšana
 - 2018. gadā no janvāra līdz septembrim ir norganizēti 94 semināri par dažādām būvniecības tēmām (likumdošanu, būvdarbu vadīšanu, būvuzraudzību, tāmēšanu, ugunsdrošību u.c.),
 - Kopējais semināru apmeklētāju skaits -2274,
 - lektori kopā - 34, t.sk. 10 zinātņu doktori, 11 maģistri, tai skaita 13 ir LBS biedri

Žurnāls "Būvinženieris"

- Tas ir praktisks ceļvedis būvindustrijā - nozares jaunumi, tehnoloģijas un konstrukcijas, apraksti, kļūdu analīze, profesionāļu raksti un pētījumi, likumi un noteikumu prasības, stāsti par būvēm, būvinženiekiem
- Eiropā tikai divas valstis, kur Būvinženieku savienībai ir savi žurnāli - Polijā un Latvijā.

Nr.63 (08.2018)

Nr.62 (06.2018)

Nr.61 (04.2018)

Nr.60 (02.2018)

Nr.59 (12.2017)

Žurnāls "Būvinženieris"

- LBS mājas lapas: www.buvinzenierusavieniba.lv, www.buvindustrijaslielabalva.lv, www.buvinzenieriem.lv,
- Galvenā redaktore Mārīte Šperberga
- LBS profilam sociālajā tīklā twitter (TW) 935 sekotāji, vidēji mēnesī informāciju sasniedz ap 25 000 TW lietotāju.
- Facebook (FB) 1695 sekotāji, kas ļauj sasniegt 20 000 FB lietotāju auditoriju, iesaistot 5500 FB lietotāju mēnesī.
- Žurnāls ir viens no konkursa **"Energoefektīvākā ēka Latvijā"** organizatoriem,
- Būvinženieris ir sadarbības partneris būvindustrijas nevalstisko organizāciju (LBS un Latvijas Būvnieku asociācijas) rīkotajai gada skatei **"Gada labākā būve Latvijā"**.

- LBS un žurnāls "Būvinženieris" no 2013. gada katru gadu organizē Būvindustrijas lielās balvas - Pamatakmens pasniegšanu.
- Tas ir augstākais apbalvojums nozarē, kas tiek piešķirts divās kategorijās:
 - Mūža ieguldījums būvindustrijā
 - Gada inženieris / arhitekts, iekļaujot titulu gada jaunais inženieris / arhitekts.
- Augsto titulu par mūža ieguldījumu būvindustrijā pretendentiem pasniedz balvas patrons Latvijas Valsts prezidents.

Būvspeciālistu sertifikācija un patstāvīgās būvprakses uzraudzība

LBS BSSI veic

- Būvprakses sertifikātu piešķiršanu,
- Būvspeciālistu darbības sfēru paplašināšanu,
- Būvspeciālistu patstāvīgās prakses uzraudzību,
- Sūdzību izskatīšanu par būvspeciālistiem.

Sūdzības 2018.gadā līdz 01.10.2018.:

- no Būvniecības valsts kontroles biroja: 9 sūdzības,
- no Būvvaldēm: 17 sūdzības,
- no juridiskām personām: 8 sūdzības,
- no fiziskām personām: 7 sūdzības.

Atbilstoši deleģējuma līgumam ...

LBS BSSI veic būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību šādās būvniecības darbības **reglamentētās jomās un sfērās:**

1. Inženierizpēte
2. Projektēšana
 - a) Ēku konstrukciju projektēšana
 - b) Ceļu projektēšana
 - c) Tiltu projektēšana
3. Būvdarbu vadīšana
 - a) Ēku būvdarbu vadīšana
 - b) Restaurācijas būvdarbu vadīšana
 - c) Ceļu būvdarbu vadīšana
 - d) Tiltu būvdarbu vadīšana
4. Būvuzraudzība
 - a) Ēku būvdarbu būvuzraudzība
 - b) Restaurācijas būvdarbu būvuzraudzība
 - c) Ceļu būvdarbu būvuzraudzība
 - d) Tiltu būvdarbu būvuzraudzība

Atbilstoši LATAK izsniegtajam akreditācijas apliecinājumam

LBS BSSI veic sertifikāciju sekojošās **nereglamentētajās sfērās:**

1. Tehniskā apsekošana
 - a) Ēkām
 - b) Ēku konstrukcijām
 - c) Ceļiem
 - d) Tiltu konstrukcijām
2. Konstrukciju pārbaudes
 - a) Ēkām
 - b) Tiltiem
3. Būvprojekta ekonomisko daļu, apjomu un tāmju sastādīšana
 - a) Ēkām
 - b) Ceļiem
 - c) Tiltiem

Atbilstoši LATAK izsniegtajam akreditācijas apliecinājumam (turp.)

4. Būvdarbu veikšanas projektu izstrāde
 - a) Ēkām
 - b) Ceļiem
 - c) Tiltiem
5. Būvprojektu vadīšana
 - a) Ēkām
 - b) Ceļiem
 - c) Tiltiem
6. Projektu vadītāji
 - a) Ēkām
 - b) Ceļiem
 - c) Tiltiem
7. Nojaukšanas darbu būvspeciālisti
 - a) Ēkām
8. Inženierakustikas ekspertu sertificēšana
9. Būvinženieru kompleksās kompetences sertificēšana

Situācija ar būvspeciālistiem

- Situācija ar būvspeciālistiem valstī salīdzinājumā ar 01.01.2015. (pēc jaunās būvniecības regulējuma stāšanās spēkā ar 01.10.2014.)

	01.01.2015.	Prognoze 2018.gadam
Būvniecības apjoms (tūkst. EUR)	1 796 874	2 050 000
Būvspeciālisti (projektētāji, būvdarbu vadītāji, būvuzraugi)	5100	3499
Apjoms uz vienu būvspeciālistu (EUR gadā)	352 328	5 858 821

**1.66 reizes lielāks
kā 2015.gadā**

Sertificētie būvspeciālisti reglamentētajā sfērā uz 2018. gada 1. septembri

Darbības joma	Darbības sfēra	01.09. 2018.	01.01. 2015.	Izmaiņa s +/-	Izmaiņa s %
Inženierizpēte		23	33	-10	-30
Projektēšana	Ēkas	361	432	-71	-16,4
	Tilti	37	41	-4	-9,8
	Ceļi	189	223	-34	-15,2
Būvdarbu vadīšana	Ēkas	2070	2349	-279	-11,9
	Restaurācijas darbu vadīšana	53	57	-4	-7
	Tilti	104	196	-92	-46,9
	Ceļi	564	651	-87	-13,4

Sertificētie speciālisti reglamentētajā sfērā uz 2018. gada 1. septembri (turp.)

Darbības joma	Darbības sfēra	01.01. 2018.	01.01. 2015.	Izmaiņa s +/-	Izmaiņa s %
Būvdarbu būvuzraudzība	Ēkas	1124	1357	-233	-17,2
	Restaurācij as darbu vadīšana	36	45	-9	-20,0
	Tilti	81	174	-93	-53,5
	Ceļi	300	513	-213	-41,5
Kopā sertifikātu skaits		4932			
Kopā būvspeciālistu skaits		3499	5100	-1601	
Apturētas darbības sfēras ar iesniegumu 2018. gadā		98			

Piešķirtie sertifikāti ārzemju būvspeciālistiem

Pa gadiem	Skaits
2013	2
2014	10
2015	4
2016	9
2017	3
2018	3

Pa sfērām	Skaits
Ceļu projektēšana	1
Ēku konstrukciju projektēšana	3
Ceļu būvdarbu vadīšana	18
Ēku būvdarbu vadīšana	5
Tiltu būvdarbu vadīšana	3
Tiltu projektēšana	1

Pa valstīm	Skaits
LT	19
EE	9
DE	2
RUS	1

Īslaicīgi piešķirtie sertifikāti ārzemju būvspeciālistiem

Pa gadiem	Skaits
2017	3
2018	16

Pa sfērām	Skaits
ēku restaurācijas būvdarbu vadīšanā un būvuzraudzībā	1
ēku konstrukciju projektēšana	8
ēku būvdarbu vadīšana	5
tiltu projektēšana	4
ceļu būvdarbu vadīšana	1

Pa valstīm	Skaits
LT	7
EE	2
PL	4
IT	6

- Ko darīt, lai sertificēto būvspeciālistu skaitu būtiski palielinātu?
- Kādas iespējas stāvokli stabilizēt?

- Palielinot būtiski reālās algas, atgriezt nozarē bijušos būvspeciālistus,
- Saglabāt nozarē būvtehniķus, kuriem atbilstoši BL patstāvīgās prakses tiesības zūd 31.12.2020.
- Mērķtiecīgi nozarē tehniskās vadības amatos pēc saīsinātas programmas iesaistīt RTU un LLU beigušos būvinženierus kā arī RCK pirmā līmeņa būvspeciālistus.

2013.-2018. gados beigušie LBS apzinātie absolventi

Darbības joma	RTU	LLU	RCK	Kopā
2013	184	58	50	292
2014	109	53	73	235
2015	88	41	23	152
2016	91	31	36	158
2017	128	34	36	198
2018	139	45	59	243
Kopā	739	262	277	1278

- Lai uzlabotu būvspeciālistu sertifikāciju un patstāvīgās būvprakses uzraudzību, šobrīd ir spēkā stājušies Ministru kabineta noteikumi **Nr. 169 "Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi"** (spēkā no 6.04.2018.).

Prasības būvspeciālista sertifikāta iegūšanai

1. Prakses ilgums, kas nepieciešams, lai iegūtu būvprakses sertifikātu

Būvdarbu jomas nosaukums	Izglītība	Ministru kabineta noteikumi Nr. 610	Ministru kabineta noteikumi Nr. 169
Projektēšana	A-2	3 gadi	2 gadi būvspeciālista uzraudzībā jāizpilda minimālā praktiskā darba pieredzes programma (pēdējo 7 gadu periodā)
Inženierizpēte	A-2	3 gadi	
Būvdarbu vadīšana, būvuzraudzība	A-2	3 gadi	
	A-1	5 gadi	
Patastāvīgās prakses tiesības vairs nevar iegūt būvspeciālisti ar vidējo profesionālo izglītību			

Prasības būvspeciālista sertifikāta iegūšanai

2. Kompetences pārbaudi - eksāmens

Pēc minimālā praktiskā darba pieredzes programmas apguves eksperts izvērtē praktiskā darba pieredzi. Ja slēdziens ir pozitīvs, tad pretendents tiek uzaicināts uz kompetences pārbaudi - eksāmenu. Ja eksāmens tiek nokārtots, tad LBS BSSI pieņem lēmumu piešķirt sertifikātu atbilstošajā būvdarbu sfērā un jomā

Būvspeciālista patstāvīgās prakses uzraudzība

- Būvspeciālistam līdz kārtējā gada 1. aprīlim jānomaksā BSSI viņa profesionālās darbības uzraudzības gada maksa, kā arī maksājums par standartu izmantošanu
- Būvspeciālistu reģistrā uzturēt aktuālu savu kontaktinformāciju
- Līdz kārtējā gada 1. aprīlim būvspeciālistam reģistrā ir jāievada info par iepriekšējā kalendāra gadā veikto patstāvīgo praksi
- Līdz kārtējā gada 1. aprīlim būvspeciālistam reģistrā ir jāievada info par iepriekšējā kalendāra gadā apgūtajām profesionālās pilnveides programmām

Ja būvspeciālists **nav izpildījis** augstāk minētos nosacījumus:

- Nav pietiekošas būvprakses, t.i. 3 gadi 5 gadu periodā, tad viņam jākārtos profesionālo zināšanu pārbaude,
- Nav pietiekošā līmenī apgūta profesionālās pilnveidi, tad viņam jākārtos profesionālo zināšanu pārbaude,
- Nav pietiekošas būvprakses un nav pietiekošā līmenī apgūta profesionālā pilnveide, tad būvspeciālistam jākārtos eksāmens atbildot uz divām eksāmenu biļetēm profesionalitātes pārbaudei.

Būvspecialistu pārbauda

- LBS BSSI darbinieki katru gadu,
- Reizi piecos gados tiek veikta pārbaude, to veic LBS BSSI nozīmēts eksperts un atbilstību izvērtē Pretendentu atbilstības novērtēšanas komisija,
- Katru gadu 1% no būvspeciālistiem tiek veikta padziļinātā pārbaude; t.i. būvobjektā uz vietas,
- Padziļināto pārbaudi veic arī gadījumos, kad par būvspeciālistu ir ienākusi pamatota sūdzība.

Kompetences iestāde, veicot šo pārbaudi, var pieņemt sekojošus lēmumus:

- Izteikt brīdinājumu,
- Apturēt sertifikāta darbību uz laiku,
- Atjaunot sertifikāta darbību,
- Anulēt sertifikātu,
- Noteikt kompetences pārbaudes iestādes noteiktajā termiņā kārtot eksāmenu zināšanu pārbaudei.

Sadarbība ar pašvaldībām un būvvaldēm,

lai uzlabotu būvspeciālistu darba kvalitāti un būvniecības procesu

- Lūgums pašvaldībām un būvvaldēm :
 - Ziņot mums par **būvspeciālistu profesionālajiem pārkāpumiem** gan būvprojekta izstrādes periodā, gan būvniecības procesos;
 - Sniegt mums nepieciešamo informāciju, pēc mūsu rakstiska pieprasījuma, par būvspeciālistiem, kuri veikuši patstāvīgo būvpraksi Jūsu novadā;
 - Precīzi noformulēt objektu apsekošanas uzdevumus.
- LBS var piedāvāt sadarbību ar Pašvaldībām strīdīgu jautājumu risināšanā būvniecības iepirkumu stadijā, būvprojektu izstrādes stadijā, kā arī strīdīgu būvniecības procesu risināšanā.

Paldies par uzmanību!